

Kirje

29.11.2022

VN/25356/2022

VN/25356/2022-STM-7

Ympäristöministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön Espoon sopimuksen mukainen lausunto Puolan ensimmäisen ydinvoimalan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Puolaan suunnitellaan maan ensimmäistä ydinvoimalaa. Ydinvoimalan sijaintipaikalle on kolme vaihtoehtoa Pohjois-Puolassa Choczewon, Gniewinon ja Krokowan kunnassa, jotka sijaitsevat Pomorskien maakunnassa. Laitoksen kapasiteetiksi on suunniteltu 3750 megawattia. Hankkeesta vastaa Polskie Elektrownie Jądrowe Sp. z o.o.

Puolan valtio ilmoitti Suomelle YVA-menettelyn alkamisesta vuonna 2015 ja Suomi ilmoitti tuolloin osallistuvansa hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin. Hankkeeseen sovelletaan Espoon sopimusta.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nyt valmistunut ja Puola on lähettänyt sen kommenteille Suomeen. Suomen viranomaisilla, asukkailla ja yhteisöillä on mahdollisuus antaa lausuntoja ja esittää mielipiteensä arviointiselostuksesta, ennen kaikkea Suomeen mahdollisesti kohdistuvien merkittävien ympäristövaikutusten osalta. Saatu palaute lähetetään Puolalle.

Palautteen valmistelua varten ympäristöministeriö on pyytänyt myös sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa po. valmistuneesta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö lausuu käsityksensä asiasta seuraavaa tukeutuen Säteilyturvakeskuksen tekemään arvioon siitä:

Rakennettavan ydinvoimalan ainoa merkittävä Suomeenkin ulottuva säteilyhygieeninen vaikutus voisi olla ydinvoimalassa sellainen tapahtuva onnettomuus, jossa myös uloin suojakuori vaurioituu. Tällaisen vakava onnettomuuden on arvioitu YVA-selostuksen PRA-analyysissa tapahtuvan harvemmin

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

kuin kerran kymmenen miljoonan käyttövuoden aikana ja onnettomuuden päästön (=lähdetermi) vaikutus Suomessa olisi Säteilyturvakeskuksen arvion mukaan niin pieni, sillä ei ole merkittävää rajat ylittävää vaikutusta Suomeen asti.

Kansliapäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Lääkintöneuvos

Mikko Paunio

Jakelu

Säteilyturvakeskus
TEM Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiedoksi

Perhe- ja peruspalveluministerin esikunta

VN/25356/2022-STM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

STUK 65/0202/2022

Ympäristöministeriö

PL 35
00023 Valtioneuvosto

VN/25356/2022, 7.10.2022

Puolan ydinvoimalan YVA-selostuksen rajat ylittävien vaikutusten kattavuus

Ympäristöministeriö (YM) on pyytänyt Säteilyturvakeskukselta (STUK) lausuntoa Puolan ensimmäisen ydinvoimalaitoksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus), ennen kaikkea Suomeen mahdollisesti kohdistuvien merkittävien ympäristövaikutusten osalta.

Ydinvoimalaitoksen sijoituspaikkavaihtoehdot ovat Lubiatowo – Kopalino ja Żarnowiec. Molemmat vaihtoehdot sijaitsevat lähellä Itämeren rantaa n. 600 km etäisyydellä Suomesta. Suunniteltu laitos käsittää kolme painevesireaktorilla varustettua ydinvoimalaitosyksikköä, joiden yhteenlaskettu sähköteho on 3750 MW.

Lausunto

STUK toteaa pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

YVA-selostuksessa on tunnistettu valtion rajat ylittäväksi ympäristövaikutukseksi vakava reaktorionnettomuus. Selostuksessa on esitetty Puolassa voimassa oleva vakavien onnettomuuksien ehkäisemistä ja niiden vaikutusten rajoittamista koskeva lainsäädäntö. Selostuksessa esitetyn todennäköisyysperusteisen riskiarvioinnin (PRA) mukaan reaktorin sydämen vaurioitumiseen johtavia vakavia onnettomuuksia tapahtuu harvemmin kuin kerran miljoonan käyttövuoden aikana. Vakava onnettomuus, jossa myös suojarakennus vaurioituu, on arvioitu tapahtuvan harvemmin kuin kerran kymmenen miljoonan käyttövuoden aikana. Päästöjä ja väestön säteilyannoksia on arvioitu vakavaksi onnettomuudeksi luokiteltavalle oletetun onnettomuuden laajennukselle (design extension condition, DEC), jossa suojarakennus säilyy ehyenä. Tarkasteltavassa tapauksessa ympäristöön vapautuu radioaktiivisten aineiden päästö, joka sisältää mm. 3,26 terabecquereliä cesium-137 nuklidia. Kyseisen päästön rajat ylittävä vaikutus Suomeen ei ole merkittävä. Se aiheuttaa esitetyn arvion mukaan kahden ensimmäisen vuorokauden aikana enimmillään 0,00032 millisievertin suuruisen säteilyannoksen Suomessa. Tämä alittaa selvästi suojelutoimenpiteitä edellyttävän tason; Suomessa käytössä oleva sisälle suojautumista koskeva annoskriteeri on 10 millisievertiä kahdessa vuorokaudessa. Tarkastellun onnettomuuden

STUK

SÄTEILYTURVAKESKUS
STRÅLSÄKERHETS CENTRALEN
RADIATION AND NUCLEAR SAFETY AUTHORITY

Osoite | Adress | Jokiniemenkuja 1, 01370 Vantaa | Änäsgränden 1, 01370 Vanda
Address | Jokiniemenkuja 1, 01370 Vantaa, FINLAND
Puh. | Tfn. | Tel. | (09) 759 881, +358 9 759 881 | www.stuk.fi

STUK 65/0202/2022

aiheuttama elinikäinen säteilyannos Suomessa oleskelevalle henkilölle on enimmillään 0,0122 millisievertiä.

Selostuksessa on käsitelty myös mm. laitoksen normaalin käytön päästöjä ilmakehään ja Itämereen sekä radioaktiivisen jätteen käsittelyä. Näillä ei ole merkittävää rajat ylittävää vaikutusta Suomeen asti.

STUKin näkemyksen mukaan YVA-selostuksessa on käsitelty riittävän kattavasti radioaktiivisista aineista aiheutuvia Suomeen kohdistuvia ympäristövaikutuksia.

Petteri Tiippana
Pääjohtaja

